

İslâm kültür varlığı tahribe ve yok edilmeğe mahkûm hareketlere mâruzdur arkadaşlarım.

Müsaade ederseniz, bunlardan çok objektif birer misal arz etmek istiyorum. Bütün umumi yerlerde, resmî ve gayri resmî dairelerde ve hatta telefon konuşmalarında bile Türkçe konuşulması yasaklanmıştır; Türkçe konuşanlar bugün takibata mâruzdur.

24 Ocak 1970 tarihinde Irak İhtilâl Konseyi tarafından soydaşlarımıza tanınan kültürel hakların hepsi bugün yürürlükten kaldırılmıştır. Türkçe derisi bile, iki yıllık bir uygulamadan sonra okul müfredat programlarından çıkarılmıştır.

Irak birliği içinde devletin üçüncü temel unsuru olan Türk cemaatına Anayasaca tanınan haklar verilmemekte ve uygulanmamaktadır.

Irak'taki Türk azınlığının resmî ismi Türkmendir. kullandıkları dil Türkçe olduğu halde, bu dile Türkmence denilmektedir. Türkmence dışında gerçek Türkçe ile yayınlanan bir yayın organı Baas Partisinin Yurt Gazetesidir ve Türkler bu gazeteyi okumamaktadır. 15 seneden beri çıkarılan Türkmen Kardeşlik Dergisi, bütün yazıları Arapça ve Türkçe olanlar dahil sansürden geçmektedir; ama iki yıla yakın bir zamandan beri de bu gazetenin çıkartılmasına müsaade edilmemektedir, menedilmiştir.

Özellikle geçen yıl Kerkük'te Türkçe gazetelerin satışı serbest bırakılmıştı. Bu yıl posta ile gönderilen Türkçe gazeteler polis tarafından sansür edilmekte ve yerlerine teslim edilmemekte, gönderilen kişiler gözaltına alınmaktadır. Kerkük vilâyetinin adı «El Temim», yani devletleştirme olarak değiştirilmiştir. «El Temim» devletleştirme manasına gelmektedir. Ne zaman devletleştirilmiştir? Sayın Çağlayağçının Irak seyahati sırasında, 7 Şubat 1976 tarihinde, Irak'ta bulunduğu, Kerkük'te bulunduğu devrede, zamanda Kerkük vilâyetinin ismi değiştirilmiş ve El Temim yapılmıştır.

ALİ NEJAT ÖLÇEN (İstanbul) — Merasimde bulunmuştur her halde.

FARUK SÜKAN (Devamla) — Kerkük vilâyetinin adı bu şekilde olmuştur.

Kerkük'te ve Bağdat'taki Türk merkezleri, 3 mahalleyi içine alan polis kordonu altındadır. Halen, bir hafta evvel oraya giden, bir komünist parti toplantısı münasebetiyle yanhşıkta çağrılan Türk gazetecilerinden Ahmet Kabaklı ve İlhan Bardakçı'dan, bu husus tahkik edilebilir. Halen Türk kültür merkezleri 3 mahalleyi içine alan polis kordonu tarafından çevrilmiş bulunmaktadır. Geçen yıl Kerkük

Türk Kültür Merkezinde 400 talebe ve kursiyer Türkçe öğrenirken, resim - el işi ve Türk el sanatları kurslarını takip ederken, bu yıl bu yekûn 58'e inmiştir. Kerkük'te polis Türk Kültür Merkezini casusluk merkezi olarak damgalamış ve buraya giren erkek ve kadınları, kızları karakolalarda dövnekten kaçırmıştır.

Irak'ı ve Kerkük'ü ziyaret eden Sayın Tarım Bakanı Korkut Özal'ın ziyaretleri esnasında sayın eşleri de mevcut bulunuyorlardı. Sayın Tarım Bakanının eşine Kerkük Türk Merkezinde mihmandarlık yapmış olan Kerkük'li Semra Öğretmen, Bakanın Kerkük'ten ayrılmasından 10 dakika sonra tevkif edilmiş ve sorguya çekilerek eziyet görmüştür. Tarım Bakanına refaket eden 2 kişinin, otelinden Kerkük'e gitmelerine izin verilmemiştir. Geçen yıla kadar Kerkük ve Bağdat kültür merkezlerimizin kapısında asılı bulunan bayrakların sadece resmî tatil günlerinde bile asılmasına izin verilmemektedir.

Kerkük'teki ve Mısır'daki Türkler geçen yıla kadar evlerinde, mağazalarında ve iş yerlerinde TRT - 2'yi rahatça dinlerlerken, bu sene bu hak kaldırılmış ve Araplardan kurulu ekiplerle Türkçe ve Türkiye yayımlarını dinleyenler tespit edilmeye başlanmıştır.

Türkiye'den Kerkük'e gelenler geçen yıla kadar çarşıda rahatça alışveriş yaparken, şimdi bu hak kaldırılmış ve Türkiye'den gelenlerle temas edenler veya dükkânları ziyaret edilenler tevkif edilmeye başlanmıştır.

Türk bölgesindeki bütün Türk ilkokullarının müdürleri Arap köylerinde öğretmenliğe tayin edilmiştir. Bu müdürlerin sayısı 240'ın üstündedir.

İhtilâl Komuta Konseyi, Türk köylerindeki muhtarlarımıza baskı ile kâğıt imzalatmakta ve çocukların hiçbir şekilde Türkçe öğrenmek istemediklerini ikrar zorunda bırakılmaktadırlar. Bu çocuklar Arapça da bilmediklerinden, okuyamayacak hale getirilmiştir. Liseyi bitiren Türkmenlere, isimlerini değiştirmedikçe üniversiteye girme hakkı verilmemektedir. Bunlardan, isimlerini derhal komuta konseyinde veya partide değiştirdiklerine dair kâğıt getirmeleri ve ayrıca partiye kayıtlarını yaptırmaları istenilmektedir. Geçen yıla kadar üniversite tahsillerini Türkiye'de yapmak isteyenlere bu hak verildiği halde, şimdi, partiye girmeyen, Türkiye'de faal ajan olarak çalışmayı kabul etmeyenlere pasaport verilmesi kâğıtlarıdır. Bunlara Türkiye'de Irak Hükümeti burs hakkını da kaldırmıştır.